

УДК 044:130.2

Бондаренко О.В.¹, Орін Р.О.²

¹ д-р філос. наук, проф. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. Е-111м НУ «Запорізька політехніка»

КОМП'ЮТЕРИЗАЦІЯ ЯК ЧИННИК Й ПОКАЖЧИК САМОРОЗГОРТАННЯ СУСПІЛЬСТВА

Ключовим моментом появи цієї теми й проблеми стало створення персонального комп'ютера, який стрімко витіснив громіздкі і погано керовані ЕОМ минулого. Сучасні технології підходять все ближче до людини, радикально змінюючи стиль її життя і те, як й що вона бачить у світі та як взаємодіє зі світом. Комп'ютеризація та інформаційні технології суттєво змінили й продовжують змінювати структуру та динаміку розвитку суспільства.

У процесі комп'ютеризації суспільства виникає особливий ефект відео- і аудіоприсутності, створюється абсолютно нова інформаційна культура побуту, дозволя і спілкування, з'являється до того немислима перспектива освіти, перекваліфікації і персонального засвоєння інформації тощо..

Першу тенденцію можна сформулювати таким чином: комп'ютеризація веде не просто до збільшення об'єму інформації, до створення мереж, станцій, баз даних і знань, але і до принципово нових технологій, нової культури, нового типу суспільства.

Друга тенденція полягає у тому, що комп'ютеризація сприяє формуванню особливого середовища, що отримало назву «інформаційне». Таке інформаційне середовище розглядається з погляду інформації, яка зберігається і циркулює ним, воно постає як об'єкт техніки, що служить певній людській меті, що виступає по відношенню до цієї техніки як зовнішні умови функціонування. Як тільки це середовище починає розглядатися як засіб комунікації (набагато ширшої, ніж просто передача фактичних відомостей, думок, наказів, обіцянок, гіпотез, питань і т.ін.), тоді воно виступає як невід'ємний фрагмент культури і повинне досліджуватися у цій якості.

Не менш важлива тенденція – зростання всіх форм рефлексії в області комп'ютеризації, розуміння й усвідомлення проблем, що постають у ній. Ось приклад кількох таких важливих проблем.

Перша проблема – поява в результаті комп'ютеризації низки небажаних наслідків, які необхідно враховувати. «Новітня інформаційна техніка, – пише, наприклад, американський дослідник Н.Мюллерт, – дозволяє не тільки

підключитися до кожного, але і вимкнути кожного з процесів життя, діяльності і мислення».

Друга проблема – це створення штучного інтелекту або розробка таких пристроїв, принципів та програм, які б дозволяли працювати із візуальними образами і знаннями. І перше, і друге припускає не просто кодування і декодування інформації, а також алгоритмізацію процесів, але й розробку принципів машинного розуміння, читання, осмислення.

Третя проблема – поширення песимістичного ставлення до процесу комп'ютеризації та його наслідків. Згідно з якою, комп'ютерна техніка не зробить людину ані розумнішою, ані щасливішою, а радше ще більше незахищеною і безпорадною, нездатною протистояти життєвим негараздам.

Четверта проблема – необхідність вирішувати проблеми комп'ютеризації одночасно як на світовому, так і на національному рівнях. Ось, наприклад, як стоїть ця проблема в нашій країні. У даний час проблеми розвитку інформації в нашій країні розуміються переважною більшістю дослідників і розробників як передача нам західних інформаційних технологій, розвиток по західному зразку обчислювальної техніки, засобів зв'язку, станцій, мереж, банків даних і знань.

Як бачимо, комп'ютерна техніка стає невід'ємною частиною нашого життя. Процес комп'ютеризації призводить до революційних змін у нашому суспільстві, збільшення об'єму інформації, створення мереж, станцій, баз даних і знань, принципово нових технологій, нової культури і відкриває нову еру у комунікації між людьми. Тому постає потреба не спасувати перед валом технічних досягнень, пройти всі етапи розвитку і посісти відповідне місце на ринку інформаційних технологій. Це сприятиме зменшенню впливу негативних наслідків комп'ютеризації нашого суспільства, таких як – загроза таємницям приватних осіб і секретній інформації, розвиток інформаційного неучтва, автоматизація і деградація людини, стандартизація і лавинність інформації, посилення владних функцій завдяки знанням, уразливість великих систем, комп'ютерний синдром тощо. Суспільство, яке продукує нові комп'ютерні технології, може швидше вирішувати проблеми, пов'язані з ними, ніж те, яке лише їх споживає.